

MODEL ZAPEWNIENIA WARUNKÓW NIEOGRANICZONEGO UCZESTNICTWA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI W ŻYCIU ZAWODOWYM*(abstrakt)*

Sukces aktywizacji zawodowej absolwentów z niepełnosprawnościami (OzN), jest niewątpliwie związany z edukacją. Ważne są możliwości i praktyka kształcenia OzN. Podnoszenie kwalifikacji jest indywidualną sprawą każdej osoby pod warunkiem, że zostaną dla niej spełnione odpowiednie warunki kształcenia. Coraz więcej pracodawców zatrudnia OzN dostrzegając w nich potencjał, a nie deficyty.

Poziom wykształcenia OzN poprawia się, ale mimo że spora część myśli o kształceniu się, to jednak nie podejmuje pracy. Spowodowane jest to tym, że nabyte umiejętności w procesie edukacji nie są dopasowane do rynku pracy.

Bez perspektyw aktywizacji zawodowej OzN sama edukacja ma ograniczony sens. Służy ona bowiem rozwojowi intelektualnemu, ale już nie do planowania wyzwań zawodowych i integracji społecznej, a OzN często nie ma innych możliwości spotkania osób pełnosprawnych i skutecznego włączenia się w proces społeczny. Czysto racjonalnie i ekonomicznie patrząc, rynek pracy musi się bardziej otworzyć na osoby z różnymi potrzebami, które mogą wypełnić niszę wakatów u pracodawców i zwiększać PKB w Polsce. Wielu osobom z niepełnosprawnościami nie pozwala się na „produkowanie PKB” ze szkodą dla nich samych, ale też i dla społeczeństwa. Osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności nie są przygotowywane do tego, aby pojąć samodzielnie życie, ponieważ nie są odpowiednio kształcone w szkołach wyższych i nie mają odpowiedniego wsparcia.

Jedyną barierą uniemożliwiającą wykonywanie danej pracy powinno być tylko własne bezpieczeństwo OzN oraz bezpieczeństwo innych osób, na które oddziałuje praca OzN. Ważnym jest nieograniczanie OzN w realizacji tych aspiracji oraz stwarzanie im odpowiednich warunków do rozwoju od edukacji i do aktywności zawodowej. Nikt (z grona osób uważających się za pełnosprawne) nie powinien decydować za OzN w ich sprawach, o ile dana osoba nie jest ubezwłasnowolniona. Ograniczenia tkwią głównie w ludzkich głowach. Można rzec, że kto chce, ten szuka sposobu, aby niwelować bariery, a kto tego nie chce, ten szuka pretekstu, aby je stwarzać.

Słowa kluczowe: osoby z niepełnosprawnościami, aktywizacja zawodowa.

V Konferencja Naukowa z cyklu „Sukcesy i wyzwania w naukach o zarządzaniu i jakości. Od tradycji do współczesności” pt. „Współczesne kontynuacje dorobku Stanisława Bieńkowskiego (1882-1958)”

(Dąbrowa Górnicza, online, 24 marca 2022 r.)